

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

26 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Toma Nadejda

Judecători – Timofti Vladimir, Țurcan Anatolie

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Negru Olesea în numele inculpatului, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 ianuarie 2021, în cauza penală privindu-l pe

Chirilov Dumitru Xxxx, născut la xxxxxxxx

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 22.07.2019 – 08.10.2020 (prima instanță);
2. 10.11.2020 – 20.01.2021 (instanța de apel);
3. 02.04.2021 – 26.05.2021 (instanța de recurs ordinar).

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Anenii Noi /sediul central/ din 08 octombrie 2020, Chirilov Dumitru a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. b), d), e); 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, fiindu-i stabilite pedepsele:

- în baza art. 187 alin. (2) lit. b), d), e) Cod penal – 4 ani 8 luni închisoare;
- în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal – 6 luni închisoare;

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, s-a stabilit pedeapsa definitivă lui Chirilov Dumitru de 5 ani închisoare.

În baza art. 90¹ Cod penal, executarea pedepsei stabilite lui Chirilov Dumitru a fost suspendată parțial, urmând ca acesta să execute pedeapsa închisorii pe un termen de 3 ani în penitenciar de tip semiînchis, iar executarea părții rămase a pedepsei cu închisoarea stabilite de 2 ani, s-a dispus a fi suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 2 ani.

A fost dispusă încasarea din contul inculpatului în contul statului a cheltuielilor judiciare în mărime de 2630 lei.

A fost încasat de la inculpat în beneficiul părții vătămate Potlog Ion, suma de 24 800 lei, cu titlu de prejudiciu material și cheltuieli de judecată.

1.1 Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Chirilov Dumitru, împreună cu alte persoane necunoscute la moment de către organul de urmărire penală, la 20.10.2018, aproximativ la orele 22:00, aflându-se în s. xxxx, r. xxxxx, pe teritoriul Întovărașirii Pomicole „Feroviarul”, urmărind scopul sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, au pătruns în domiciliul lui Russu Ivan din aceeași localitate, unde aplicând mai multe lovituri peste diferite părți ale corpului victimei i-au cauzat acestuia conform Raportului de expertiză judiciară nr. 201809D0129 din 15.11.2018 leziuni corporale ușoare, după care în mod deschis au sustras bunuri materiale în sumă totală de 710 lei.

Astfel, acțiunile lui Chirilov Dumitru au fost încadrate în baza art. 187 alin. (2) lit. b), d), e) Cod penal, după indicii calificativi – „*Jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșit de două persoane, prin pătrunderea în locuință, cu aplicarea violenței nepericuloase pentru sănătatea persoanei*”.

Tot el, în perioada 31.03.2018-02.04.2018, având scop de a sustrage pe ascuns bunurile altei persoane, a pătruns în garajul lui Ion Potlog din s. xxxx, r. xxxxx, de unde a sustras pe ascuns 2 burghiuri electrice de culoare neagră cu verde, cu prețul unuia de 3400 lei, în sumă totală de 6800 lei, aparat de îndoit țevile de culoare neagră, modelul „Rems” cu prețul de 34000 lei, un fereastră electric de model „Stihl 2” de culoare roșie la prețul de 8000 lei, un aparat de cosit iarba producător italian de culoare roșie cu negru la prețul de 5000 lei, un cuțit mare cu mânerul din picior de căprioară la prețul de 2000 lei, cauzându-i proprietarului o pagubă materială considerabilă în sumă totală de 55 800 lei.

Astfel, acțiunile lui Chirilov Dumitru au fost încadrate în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, după indicii calificativi „*Furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, prin pătrunderea într-un loc pentru depozitare, cu cauzarea de daune în proporții considerabile*”.

2. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către avocatul Negru Olesea în numele inculpatului, solicitând casarea sentinței în partea stabilirii pedepsei, a stabilirii cuantumului despăgubirii în soluționarea acțiunii civile, cât și în partea dispunerii încasării cheltuielilor de judecată, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care pentru fapta comisă a se stabili pedeapsa lui Chirilov Dumitru constatându-se aplicabile prevederile art. 90 Cod penal și a dispune stabilirea unui termen de probă, a stabili cuantumul despăgubirilor în folosul părții civile în limita prejudiciului real suportat în legătură cu fapta comisă de inculpat și a elibera inculpatul de la plata cheltuielilor judiciare ocazionate de instrumentarea prezentei cauze, invocând că, pedeapsa aplicată pentru fapta comisă este disproportionat de aspră, soluția acțiunii civile este contrară circumstanțelor pricinii și probatoriului administrat; Chirilov Dumitru la locul de trai se caracterizează satisfăcător, locuiește cu familia, anterior în vizerul organelor de drept nu a fost și nu a fost implicat nici măcar în careva cauze contravenționale sau situații de conflict; inculpatul la momentul comiterii faptei nu avea împlinită vârsta de 21 ani, deși instanța a aplicat în speță prevederile art. 70 alin. 3¹, totuși avocatul și inculpatul nu

sunt de acord cu pedeapsa stabilită; instanța la individualizarea pedepsei, urma să constate posibilitatea reeducării inculpatului fără izolarea lui de societate, ținându-se cont de circumstanțele cauzei, de atitudinea inculpatului față de fapta comisă, de circumstanțele ce caracterizează persoana acestuia de faptul că, cu partea vătămată s-a împăcat, de vârsta jună a acestuia; totalitatea circumstanțelor sus invocate dau temei de a constata posibilitatea corectării inculpatului prin aplicarea unei pedepse cu suspendarea executării acesteia pentru un termen de probă și solicită instanței de a-i acorda o șansă inculpatului de a demonstra justificarea încrederii acordate; instanța neîntemeiat a dispus a se încasa suma de 24 800 lei, or aceasta este doar declarată de partea civilă fără a avea vreun temei, precum și fără a fi cumva probată, instanței nu i-au fost prezentate bonurile de plată precum și nici măcar careva informație care să confirme măcar prețurile medii a cheltuielilor pretins a fi efectuate; la aprecierea necesității încasării de la inculpat a cheltuielilor pentru efectuarea expertizelor judiciare, instanța nu a ținut cont de situația materială a inculpatului, de faptul că inculpatul are o vârstă fragedă, nu dispune de careva economii, nu este angajat în câmpul muncii, nu are posibilitate reală de a achita, pentru el o asemenea sumă fiind împovărătoare, mai mult ca atât, fiind deținut în penitenciar inculpatului îi este și mai complicat a se conforma dispoziției respective dat fiind incapacitatea sa de plată.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 ianuarie 2021, s-a respins ca fiind nefondat apelul declarat, cu menținerea sentinței.

3.1 Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că, prima instanță a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, dând faptei săvârșite încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat, împrejurări ce au fost constatate din totalitatea de probe acumulate și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Instanța de apel a mai conchis că, la stabilirea categoriei pedepsei, prima instanță corect a aplicat prevederile legale și în conformitate cu prevederile art. 7, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

În continuare, instanța de apel a considerat inoportun de a stabili față de inculpat doar a pedepsei sub formă de închisoare cu suspendarea executării acesteia pentru un termen de probă, indicând că, prin aplicarea unei asemenea pedepse, aceasta ar avea un caracter iluzoriu, iar pedeapsa penală nu și-ar realiza scopul de restabilire a echității sociale, corectare a condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

Instanța de apel a mai indicat că, prima instanță în mod justificat a considerat

că reeducarea lui Chirilov Dumitru pentru faptele comise, poate avea loc doar prin stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, în condițiile izolării inculpatului de societate pe un termen de 3 ani în penitenciar de tip semiînchis și cu suspendarea condiționată pe o perioadă de probă de 2 ani a părții rămase a pedepsei cu închisoarea stabilite de 2 ani, astfel, modalitatea de executare aleasă de prima instanță și stabilită inculpatului Chirilov Dumitru este în acord cu principiul proporționalității, având în vedere faptele comise, urmările produse și personalitatea inculpatului.

Cu referire la alegațiile avocatului privind netemeinicia acțiunii civile înaintată de Potlog Ion către Chirilov Dumitru, instanța de apel a reținut că din materialele cauzei penale, instanța de apel a desprins faptul că partea vătămată Potlog Ion a înaintat o acțiune civilă în cadrul procesului penal prin care a solicitat repararea prejudiciului material cauzat prin infracțiune de la Chirilov Dumitru în sumă totală de 55 800 lei, ori la materialele cauzei a fost prezentată desfășurarea calculelor privind formarea prejudiciului material (f.d.151-152, Vol. II), ulterior, aparatul electric de îndoit țevi de model „Rems” estimat la prețul de 34 000 lei a fost găsit și restituit, la dosar a fost anexat bonul de plată seria PL nr. 631434 din 26.07.2019, prin care se confirmă că Potlog Ion a achitat Cabinetului Avocatului ”Vladimir Buga” suma de 3 000 lei pentru serviciile de asistență juridică (f.d. 157, V-II).

În această ordine de idei, instanța de apel a conchis că prima instanță corect a încasat de la inculpatul Chirilov Dumitru în beneficiul părții vătămate Potlog Ion suma de 24 800 lei, care acoperă în totalitate cuantumul prejudiciului material, inclusiv și a cheltuielilor de asistență juridică.

Referitor la cheltuielile de judecată, instanța de apel a considerat că soluția instanței de fond prin care ultima a dispus încasarea sumei date din contul inculpatului Chirilov Dumitru, este una justificată și întemeiată, or, acestea sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate.

4. Decizia instanței de apel, este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Negru Olesea în numele inculpatului, indicând temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) și 16) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea deciziei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care a aplica prevederile art. 90 Cod penal în privința inculpatului, a stabili cuantumul despăgubirilor în folosul părții civile în limita prejudiciului real suportat, a elibera inculpatului de la plata cheltuielilor judiciare ocazionate de instrumentarea cauzei, invocând argumente similare cu cele indicat în apel(pct. 2 din prezenta decizie), plus suplimentar:

- instanța de apel a ezitat a se conforma sarcinilor impuse de legiuitor în art. 414 Cod de procedură penală, a omis a examina și a da o apreciere probelor din dosar, a examinat cauza(în regim on-line) îngrădind inculpatului de fapt accesul de a participa efectiv la examinarea cauzei și de a-și realiza în plenitudine dreptul său la apărare.

5. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, care pledează pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, menționând că prin soluția instanțelor ierarhic inferioare referitor la mărimea, categoria și modul de executare a pedepsei, s-a ținut cont de prevederile art. 6, 7, 61, 75, 76, 77 Cod penal.

Astfel, constată că prima instanță și instanța de apel și-au argumentat suficient soluția, au ținut cont pe deplin de principiile generale de aplicare a pedepsei, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuază ori agravează răspunderea, influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia, iar în final au stabilit o pedeapsă echitabilă.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

La caz, se reține că recurentul contestă decizia instanței de apel, indicând temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10), 16) Cod de procedură penală, în sensul că: *„instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legal; norma de drept aplicată în hotărîrea atacată contravine unei hotărîri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție”*.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că temeiurile și motivele invocate de recurent în susținerea acestor temeiuri nu sau confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, argumentând în acest context următoarele.

6.1 În privința temeiului de recurs invocat de recurent, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, prin prisma aspectelor menționate supra, Colegiul penal constată că nu și-a găsit confirmarea în urma cercetării materialelor cauzei, nefiind identificate careva circumstanțe care ar justifica incidența acestui temei de recurs, dat fiind faptul că, instanța de apel, la judecarea apelului și adoptarea deciziei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, s-a expus detaliat și argumentat asupra motivelor relevante invocate în apelul recurentului, fiind reflectate clar motivele pe care se întemeiază soluția instanței de apel în privința menținerii sentinței primei instanțe, soluție întemeiată pe acțiunile procesuale și cumulul de probe, cercetate, verificate și apreciate just prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, fără a fi admisă vreo eroare de fapt sau de drept ce ar afecta legalitatea deciziei instanței de apel, fapt ce determină lipsa unor temeiuri justificative de a interveni în decizia instanței de apel sub aspectele contestate.

6.2 Cu referire la temeiul invocat, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală și motivele în susținerea acestui temei, Colegiul penal a conchis că nu pot fi acceptate, or, aceste motive au fost obiect de dispută atât în cadrul primei instanțe cât și în cadrul instanței de apel, asupra cărora s-au formulat și s-au punctat minuțios și veridic răspunsurile asupra tuturor alegațiilor recurentului în sentința adoptată (f.d. 222 – 223 v.II) și în decizia adoptată (f.d. 28 – 31 v.III), pe care Colegiul penal le însușește, ce este conform practicii CtEDO cauza Albert vs. România din 16.02.2010.

În acest sens, Colegiul penal indică că, chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul. Doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

La caz, Colegiul penal constată că instanța de apel preluând soluția primei instanțe, a indicat detaliat la motivele ce au determinat această preluare și s-a expus asupra corectitudinii aplicării pedepsei. Astfel, reieșind din totalitatea circumstanțelor stabilite, ținând cont de scopul pedepsei penale îndreptate spre restabilirea echității sociale, Colegiul penal reține că, instanța de apel just a considerat că corectarea inculpatului este posibilă doar prin menținerea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, în condițiile izolării inculpatului de societate pe un termen de 3 ani în penitenciar de tip semiînchis și cu suspendarea condiționată pe o perioadă de probațiune de 2 ani a părții rămase a pedepsei cu

închisoarea stabilite de 2 ani.

Astfel, din textul sentinței primei instanțe și a deciziei instanței de apel, se reține că instanțele de judecată au luat în considerare circumstanțele invocate supra de recurent, pedeapsa fiind aplicată cu respectarea cerințelor art. 70 alin. (3¹) Cod penal, precum și au ținut cont în deplină măsură de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale, prevăzute de art. 7, 75 Cod penal, de cerințele prevăzute de art. 61 alin. (2) Cod penal, în vederea realizării scopului legii penale, de restabilire a echității sociale, corectare și reeducare a inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea acestuia, cât și a altor persoane, prevederi legale care au fost raportate just la circumstanțele cauzei penale, gravitatea infracțiunilor săvârșite, precum și la personalitatea inculpatului, circumstanțele atenuante, prejudiciul cauzat nu a fost restituit, inculpatul nu a recunoscut vina, a săvârșit într-un termen scurt o infracțiune mai puțin gravă după care una gravă cu aplicarea violenței, condiții în care este justă soluția că în privința inculpatului Chirilov Dumitru nu poate fi aplicată o pedeapsă doar non privativă de libertate.

Cât ține de alegațiile recurentului precum că, instanța de apel a examinat cauza(în regim on-line) îngrădind inculpatului de fapt accesul de a participa efectiv la examinarea cauzei și de a-și realiza în plenitudine dreptul său la apărare, Colegiul penal conchide că este declarativ, or, conform art. 23 alin. (1) din Legea nr. 69 „Cu privire la instituirea unor măsuri pe perioada stării de urgență în sănătate publică și modificarea unor acte normative” din 21.05.2020, examinarea cauzelor penale se efectuează doar prin intermediul sistemului de teleconferință, astfel, conform procesului – verbal al ședinței din 20 ianuarie 2021(f.d.11 – 15 v.III), ședința de judecată s-a petrecut prin teleconferință, fiind audiat inculpatul(f.d. 11 v.III), și ceilalți participanți ai procesului, s-a oferit cuvânt tuturor participanților, apărarea neavând careva obiecții, astfel, fiind respectat dreptul la apărare.

6.3 Referitor la temeiul indicat de recurent prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 16) Cod de procedură penală, instanța de recurs conchide că nu poate fi acceptat, fiindcă recurentul nu a specificat în ce constă problema de drept, neargumentând ilegalitățile hotărârii contestate în acest sens, fără a aduce careva argumente în susținerea temeiului invocat, formal și declarativ a invocat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 16) Cod de procedură penală.

6.4 În acest sens, Colegiul penal analizând materialele cauzei, consideră că nu identifică temeiuri justificative de a interveni în hotărârile judecătorești a instanțelor ierarhic inferioare, ce sunt legale și întemeiate, or asupra aceluiași motive invocate în recurs, s-a expus suficient de argumentat și detaliat și instanța de apel în decizia sa.

7. Prin urmare, Colegiul penal conchide că având în vedere veridicitatea argumentelor instanțelor ierarhic inferioare în motivarea soluției în partea pedepsei stabilite, și în virtutea corectitudinii acestora și pentru a evita repetări inutile, le acceptă și le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art.

6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

În consecință, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurent ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de instanța de apel este legală și întemeiată, iar recursul ordinar declarat este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

8. Conducându-se de prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Negru Olesea în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 ianuarie 2021, în cauza penală privindu-l pe **Chirilov Dumitru Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **24 iunie 2021**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Timofti Vladimir

Țurcan Anatolie